

IN MEMORIAM RADNÓTI MIKLÓS¹

„...szerezd be a kapsos albumot és írd bele a legszebb verseket, amelyekkel utadon találkozol; hidd el, nem kárbavesztett idő, amit ezzel töltesz,...ha kedves verseid veled lesznek, nem maradsz üres kézzel üres ég alatt. Ha a versek megmaradnak, talán a lényeg marad meg.”

/Szerb Antal/

Igen. A kapsos könyvek segítenek ma is: megtalálni a jó utat az útvesztőben, s a kiutat a civilizáció zsákutcáiból. Élni segítenek: nemet mondani a szellemi és erkölcsi elsekélyesedésre, embernek maradni az embertelenségben, mint ahogy Radnóti is tette. A költő élete és életműve megmutatja, hogy az emberiség teremtette iszonyat elleni védekezés és a megmaradás lehetséges módja lehet a szellem, a kultúra művelése.

Radnóti Miklós tanú és áldozat egyszerre. Művészete nemcsak gyönyörködtet, hanem tanít is: hitre, küzdelemre, emberhez méltó, tiszta életre.

Május 5-én, születésének 100. évfordulóján a vonyarcvashegyi Művelődési Ház és Könyvtárban felolvasott műveivel, Őt méltató írók soraival állítottunk emléket a XX. század egyik legnagyobb magyar költőjének.

A naplószerűen megszerkesztett esten Baróti Dezső: Arcképvázlat Radnóti Miklósról c. írása után elhangzott a Curriculum vitae; a születésekor történt tragédiát megszólaltató Huszonnyolc év; árvaságára való rádöbbenését felelevenítő Teljesárva vagyok c. elbeszélés, valamint apja halálát és féltestvérét idéző emlékezés.

Apai barátjának, hajdani szegedi professzorának, keresztszülőjének, Sík Sándornak írta Köszöntő c. versét. A költemény felolvasását követően az Alkonyat szelíd, kedves, meleg, lány szavai következtek. Békét áhító Himnusz a békéről c. verse után „az emberséghez méltó értelem” utáni vágyakozás megszólaltatását, a Majális címűt hallhattuk.

A halálraítéltség tudatát kifejező Járkálj, csak halálraítélt! c. alkotását követően ugyancsak a sorsát felismerő költő szólalt meg a Gyökér, Töredék, Sem emlék, sem varázslat c. művekben.

A halálfélelmet, szorongást oldó, a szerelem életben tartó erejét kifejező szerelmes verseket / Hasonlatok, Bájoló, Két karodban, Levél a hitveshez /, hitvesi lírájának leggyönyörűbb darabja, a Tétova óda tökéletes harmóniája követette.

A szerbiai Bor melletti Lager Heidenauban írt remekművei közül a Hetedik ecloga, az Erőltetett menet, Razglednicák (4) hangzott el, s végül a magyarság, a hazaszereget témakörében talán legtöbbet idézett mű megrendítő vallomása, a Nem tudhatom.

Köszönöm mindenkinek, aki megtisztelte részvételével rendezvényünket; köszönet azoknak, akik felolvasással hozzájárultak a költő nagyságához méltó, szép megemlékezéshez; a felolvasás sorrendjében: Hideg Miklósnénak, Kósáné Sz. Ágnesnek, Kósa Tamásnak, Pálné Bozzai Ibolyának, Papp Márta Ilonának, Kalló Imrénének, Tőrekyné Pálmai Juditnak, Sümegi Mónikának, dr. Szanyi Margitnak, Pulger Lászlónénak, Csík Józsefnénak, Kocsis Lajosnénak, Balázs Gábornak, dr. Puer Bélánénak, Udvardi Pálnénak, Ferenczi Katalinnak, Balogh Jánosnak, Zag Lajosnénak, Bányai Bencének.

Csudai Zoltánné

¹ Megjelent a Vonyarcvashegyi Hirmondó 2009/4. számában